

РУСИН

ІНФОРМАЧНИЙ ДВОТЫЖДЕННИК РУСИНІВ СЛОВЕНЬСКА
INFORMAČNÝ DVOJTÝŽDENNÍK RUSINOV SLOVENSKA

3 ОБСЯГУ

Стріча старых Піддукланців	5
Проф. Р. Маґочі на засідані в РОС	6
Нове оцініня Владыку Ґойдїча	7
Пряшівський Віфлеємський вечір	8

Дорогы Русины і нашы сімпатізаны

Світло, котре пришло меджі нас в подобі Рождественных свят, освітлює душы і сердця нас вшиткых силніше, главні тепер в часі свят і з приходом Нового року. Вшитко наоколо є красше і миліше. Исто каждый мать скушеность з тым, як барз ся нам жадать тото Рождественне світло, а то нелем через свята, але і про наш далшый особный, родинный і сполоченьскый жывот. Не дайме ся стягнути до комерчного колоточу, жебы сьме ся своїма старостями не охудобнили о душевный зажыток такого теплого і душымилого світла. При желанях ці планах до Нового року не майме великы очі, бо потім є зармуток о вельо векшый. Не провяуйме свою щедрость лем через свята, але і цілый Новый рік, бо дорогыма дарунками своє боляче сумліня не вылічіме. Рік 2008 був і про Русинів як і русиньскы організації досправды богатим на культурны, освітні, церьковны і іншы акції. Одбыло ся много вызначных фактів, якы ся записали до історії Русинів, написало ся

Щастливый Новый рік 2009 цілій русиньскій родині

много статей о активітах Русинів. Сьме горды нато, же майоріта Словеньской републіки узнавать Русинів за народностну меншыну і неодділну часть нашого штату. Вшиткы на кінці єдного і зачатку другого року ся гллубше задумуеме і біланцуеме, што доброго, але і планого нам приніс старый рік. Но як уж є давным звьком при желанях до Нового року, з надійов вірїме в ліпшы часы того наставаючого року. Про нас Русинів буде тот Новый рік істо о вельо ліпшый і в тім, кідь не будеме забывати на наше гллубоке русиньске коріння. Бо кедь ся дахто зрікать свойого коріння, ґенезы, тра-

діцій, минулости і контінуйты, ці уж іде о народ або особу, кедь ей не знать, ці не хоче знати - зрікать ся тым нелем своей сучастности, але і будучности яка нас чекать в наставаючім році 2009.

До Нового року вам желаме, жебы сьте нашли фурт тоту найліпшу дорогу, жебы сьте не блудили в тмі, але через світло, котре є меджі нами, нашли оправдиву правду. Бо лем правда понукать слободу чоловіка. Нашов правдов є, же сьме Русины і надале будеме і же при найближшій зрахованю людей, котре є за дверями, на то не забудеме. Най ся у Новім році зміцнить у вшиткых нас пе-

рєсвідчїня і цінность ідентічносты, історії, прямованя і духовных цінностей нашого русиньского коріння. Цілій русиньскій родині вінчуеме най ся Рождественна атмосфера світла перенесе до цілого Нового рока. Желаме вам, жебы манжеле жыли в любви і порозумліню, жебы родичі мали радость зо своїх дітей а діти ся радовали з любви своїх родичів. Бо лем любов робить людей щатливьыма, щастя зась додавать силу а лем сила нам поможе бойовати зо здравльом, котре исто многим з нас хыбить.

Велике **ДЯКУЄМЕ** за старым роком належыть вшиткым словеньскым Русинам, дописователям, читателям, добровольным помічникам, сімпатізантам Русинів, братам Русинам в іншых штатах і вам вшиткым, котры сьте ся активно поділяли при оброджїню нашого сполочного діла на хосен і благо вшиткых Русинів Словеньска.

За Выконый выбор Русиньской оброды на Словеньску вам іщі раз вінчуо выдареный Новый рік і до „русинства“ по цілый рік.

Сільвія Лісінова

Пріоріты діяельства РОС на 2009 рік

На основі 10. Сейму РОС і зміны Станов РОС на далшый період діяельства РОС, ВВ РОС на своїх децембровых засіданях обговорив і схвалив главны пріоріты організації на 2009 рік. Меджі них належыть - **Посилніня містных організацій РОС і їх фінанчне забезпечїня.** Главні ліпшов пропаґаційов МО в окремых регіонах, збогачіньом культурного жывота в окремых організаціях через інтензівнішы стрічі Русинів регіону, бісіды, балы і освітні акції. Забезпечїти фінанції на активіты МО через централны акції як: Русиньскы клубовы вечеры, Дні русиньскых традицій, Віфлеємскы вечеры. Зо спомянутых централных акцій РОС кождїй МО прїділить 10 тисяч корун на

ход кождой організації. На активіты МО будуть жаданы фінанції і з містькых ґрантів. Вытворити **інформачно-пропаґачны таблы** о активітах МО РОС і РОС на видителных місцях. **Дорішыты організованя централных акцій зо заміряньом на розвой вшиткых жанрів культуры і їх пропаґацію до тых областей, де жыють Русины.** Буде потребне дорішыты проблематіку екзистуючїх централных акцій і вытворіня новых. Цілословеньскый конкурс **Співы мого роду** преорентовати на путовный фетівал, бо у 2009 році ся буде організовати у Старолюбовнянськїм і Бардїйовскїм регіоні. Треба добудовати організачный штаб, найліпше з молодых людей, жебы фетівал

мав далше якостне продовжованя і жебы го не забезпечовав лем єден чоловік. Декламаторскый конкурс - **Духновічів Пряшів** розшырити о категорію народных

розповідачів і модераторів. Вітязі у тых категоріях будуть участниками Фіґлярской ноты - фетівалу гумору і сатїры. **Фіґлярську**

► с. 2

ФЕДОР ВІЦО – ІЛЬКО СОВА З БАЮСОВА

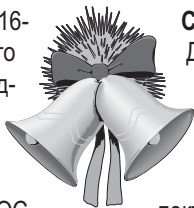
► с. 1

ноту розшырители о творчі ділні і о конкурз дорослых в категорії модератор і русиньскый розповідач. **Літні таборы про русиньскы діти** організовати з цільом жебы, нашу молодеж мотивовати до далшого професіонального жывота в русиньскім русі. **Фестивал культуры і шпорту у Меджілабірцях** розшырители так, жебы цілый єден день был посвяченый русиньскым традиціям і фольклору. Тота сама пріоріта є і при фестивалі **Славности Русинів під градом** у Старій Любовні. У періодичній пресі **Інфо Русин** інформовати переважні о активітах РОС і МО РОС, пропаговати людей, котры ся інтензивно поділяють при розвоі русиньской культуры, історії і різних акціях. В рамках проекту **Особности, історія, традиції**, вытворити простор про себerealізацію молодых Русинів. **4. річник Русин поп музыки**, організовати як концерт з меджінароднов участьов. **ЦД RUTHENIKA**, награти так, жебы дати простор середній і старшій генерації, котры не мають аж таку можливість реалізувати ся. **Концерты RUTHENI** організувати там, де ся не одбудуть Співы мого роду. Дорішыти проблеми коло „русиньско-українських“ акцій в рамках РОС, бо в минулости ся вельо фінанцовало і такых умелців або колективів, котры не мають ясно што до русиньской ці україньской оріентації. РОС такых умелців не буде дале підпорвати. **Приправа на зрахованя жытельства у 2011 році** - то є главна пріоріта РОС. Вшыткы акції в наступнім році будуть заміряны на пропагацію русинства і діятельства РОС. В сучастности мать організація приготовлений **Комплетный план акцій і кроків РОС в роках 2009 - 2011 перед зрахованьом жытельства**. Тот план РОС як перша зо вшыткых колективних членів СКР передала на засіданю ВВ РОС 17. 12. 2008 председови СКР академікови, Проф. П. Р. Маґочійови і в наступнім числі ІР буде надрукований. Тото суть головны пріоріты работы РОС на 2009 рік, но тым не хочеме повісти, же є то вшытко. Самособов, же організація буде дбати о добру заграничну сполупрацу з русиньскыма організаціями і проблематику освіти.

Спрацовала С. Лисінова

16. Віфлеємскый вечір у Свиднику

Бенефічний концерт – 16-ый річник Віфлеємского вечера у Свиднику ся одбыв 14. децембра 2008 в Культурнім домі. Його організаторами была - Окресна організація РОС, Піддукляньскый освітній центр, Русиньскый центр, н. о. і Місто Свидник. Проґрам ся готовив на основі Віфлеємской гри з книжки **Мґр. Янка Калиняка** (Віфлеємскый вечір, РОС 2002), в режії **ПґДр. Марії Пайзінковой**, директоркы ПОЦ у Свиднику. Музичну управу проґраму спрацовав **ПаедДр. Славомір Калиняк**. Святочный концерт модерувала **Мартіна Шімкова**, систематічна і успішна декламаторка Духновичового Пряшова. На сцені КД у цілім проґрамі Віфлеємского вечера у Свиднику **выступило 116 людей**. Споєна школа – співацькый хор **Центрачік**, вед. **Мґр. Анна**

Сувакова, Танечна часть Дітьского фольклорного колективу **Маковичка**, вед. **Мґр. Марта Бойкасова** і **Івана Ґайдошова**, співацька часть колективу **Маковичка**, вед. **Мґр. Анна Сувакова**, музична часть **Маковичкы**, вед. **ПаедДр. Славомір Калиняк**, Церковна основна школа св. Юря, вед. **Мґр. Мілош Стрончек**, Матерьска школа 8. мая, вед. **Марія Чіжмарова**, МШ Людовіта Штура, вед. **Анна Джуманова** і **Марія Матвейова**, МШ ґен. Свободы, вед. **Марта Ґайдошова** і **Івета Джуманова**. Вшыткы выступаючі достали од організаторів віфлеємскы дарункы.

З офіціальных гостів на Віфлеємскім вечері были: посланець НР СР **Мґр. Ярослав Іванчо**, приматор міста Свидник **Інґ. Михал Бартко**, декан грекокатоліцькой церкви у Свиднику **Мґр. о. Ма-**

рек Пулцак, директоры школ і переповненма сала людей. Подля драматургії проґраму, приправы і реалізації тот культурный проґрам оцінюєме як найліпшыи зо 16. річників зато, же был поставлений на основі Віфлеємской гри, котра мала музично оброблений підклад і сподобновав оперу з танечныма кроками і умелецькым словом. Сполупраца на приправі проґраму з професіоналами ся оплатила і што ся дотыкати і дітвори з МШ. Был і новыи принос з новыма колядкама в матерьскых школах. Атмосферу рождественного концерту доповновало красне припараджіня явиска, але і пропаґачны матеріалы выдрукованы двоязычні – по русиньскы і по словеньскы. Велике подякованя належыть вшыткым, котры ся поділяли на приправі і реалізації 16-го річника Віфлеємского вечера у Свиднику.

*Мґр. Янко Калиняк, председа
ОО РОС у Свиднику*

Місяць децембер 2008 є в Кошыцях присвяченый красным Рождественным святам. Уж од 5. децембра – каждый день од 17.00 год. могли презентувати свої рождественны традиції і розмаїты культурны проґрамы - школы, освітні, культурны і сполоченьскы організації, інштитуції і обчаньскы здружіня. Немалый простор на передрождественну презентацію дістали і народностны меншыны, котры жыють в Кошыцях (а треба повісти, же жыє в місті 9 меншын в злагоді, порозумліню і взаємній толеранції). Дакотры з меншын ся у тот передрождественный час споїли і презентували ся сполочным проґрамом. **Русиньскій меншыні ся поцастило дістати простор указати свої співы, колядки і рожде-**

Кошыцьке рождество і народности 2008

ственны звыкы у „стріберну неділю“ - 14. децембра 2008. Кошыцькых Русинів із великым успіхом перед величезнов масов народа (бо в тоты дні є главна уліця переповнена людми, ходячіма за накупамы і попиваючіма приматорскый пунч або медовину) репрезентовали Тихопоточане із своїм красным русиньскым проґрамом під назвов: „**Руснацька зайдочка шьпіванок і колядок з Тихого потока**“ Своі красны рождественны звыкы пришов Кошычаным указати повный автобус малых і старшых Тихопоточанів. Гуморным словом цілый проґрам допроводжала старостка Тихого Потока **Любіца Джуґанова**, котра є сер-

цьом і душов споєна із ФК Тихопоточан. Вдячны Кошычане каждый выступ оцінили порядні голосным аплавром. По півдругагодинівім проґрамі ся многы з них посходили і побісидовали із своїма родаками, котры жыють в Кошыцях. А нашло ся їх у тот вечір не мало. Гості од нас одходили аж нескоро вечір.

У тот самый недільный вечір мали кошыцькы Русины і далшых репрезентантів – на **XI. Вечері народностных меншын**. З красным пасмом церковнославянських колядок нас заступляв наш Катедральный хор св. Кіріла і Методія у Великій салі Історічной радниці.

*Марія Біцкова,
фото Мірям Біцковой*

▲ XI. Вечір народностных меншын в Кошыцях.

Ріствяны свята і наша хыжа

В Карпатах, де жыє векшына русиньского народа, все перед великыма церьковныма празнікама нашы села ожыли. Такыма святама были: Богоявленіе, Пасха, Русалія і Рождество Ісуса Хріста. Окрему традіцію мали приправы на Ріство. У моім роднім селі Андрійова, родичі ся барз старали о ціле обыстя, бо наша хыжа стояла близько церькви. Люде зо села, кідь на Ріство приходили до церькви, вонка звычайні мороз порядні притяговав, заходили до хыжы ся зогрїти. Даколи была хыжа така повна, же люди стояли і в снях. Мама з тым раховала, бо

сіну коров. Кідь ся близьвечір, в хыжі пахла капустніця, грибова мачанка... Пооблікали сьме ся до чістого шматя і ціла родина ішла на потік ся умыти. Пред вечерьов дідо приніс до хыжы солому, під столом уж був ланцок, мотыка, сокыра і дакотры іншы предметы, котры мали в обыстю велике значіня. З підстола на жеравых угликах дымив ладан, котрый вытворяв святочну атмосферу. На столі під порточком было по єдній жмені зерна: жыто, пшениця, ярець і овес. Бабка до округлого хліба вложила свічку і запалила. То був знак, же Святы вечір може

сахаріном і наконець бобалькы з маком, поляты солодков водов з цукру і меду. Последнє їдло ся звычайні не доїло. Мама го прикрыла порточком. Мы, молодшы, сьме вечерю скінчили уж при перогах, бо нас під окном чекали камаратя, з котрыма сьме ішли „по шьпіваню“ попід окна. Колядки зачінали з вышнього кінця села так: під окнами сьме закричали – Панае газдо, дате ся нам веселити. Дахто з хыжы одповів: даме, даме лем ся весельте, весельте. На зачатку ся співала Дивная новина... потім іщі єдну- дві колядки а на конець Коли ясна звїзда з неба выходила, бо тотя пісня ся нам найліпше співала. За „шьпіваня“ і вінчованя нам газдыня дала ори-

і закричати, жебы сьме уж спали. Рано у лаворі была прирыхтована вода з потічка і дрібны пінязі на мытя. То на знак, жебы ся при нас довго тримали і нігда не опускали. Мы тому не вірили, бо жадны пінязі сьме нігда не мали. Фрыштыковало ся їдла, котры остали од Святой вечері. Мі найвеце смаковала капустніця, хоць была пісна без омастку. Не міг єм порозуміти чом такую капустніцю бабка не варить цілый рік. Коло девятой години уж приходили першы „колядниці“ зогрїти ся перед Службов Божов. Дакотры хлопи гнедь зачали тым, абы сьме ся на них не гнівали, же они суть добры колядниці, бо ідуть з нижнього кінця горі на вышній та і наше господарьованя піде горі. Свята літургія была славностніша. О. А. Коц мав облечены прекрасны світлы різы, костілник мав святочне кадило – блискаче з векшыма черкітками і дым з ладану пахнув якось святочніше. З церькви каждый утікав домів до теплого. Мама, іщі у святочнім шматю з мокрым старым мішком утерала на замлі млачкы, котры остали по колядниках. На обід нам бабка нукала їдла з вчерашньої вечері. Мы, хлопці, собі vybrали мачанку і бобалькы, котры сьме на вечері не стигли їсти. У першый ріствяный день не было звыком ходити по навщївах. Дідо читав Біблію написану азбуков, котру собі приніс з Америки а мы, сидячі на солومی, споминали на колядованя і іншы пригоды при пасіню коров. Вечір нас давали на солому скоро спати, бо завтра уж соломы не буде. Рано перед фрыштыком дідо солому позбрав, зробив з ньой повересла, котрыма обявзав стромы, жебы добрі зародили і вязанку выніс до боїска. Кідь сьме увиділи, же дідо несе солому з хыжы, зачав великий плач. Мама нас по голові гласкала, жебы сьме не плакали, же о два тыждні буде другый Святы вечір і же і яличка до тогды в хыжі остане. Мама хыжу позамітала, бабка зась приправила фрыштык з їдла, котре остало од Святой вечері. По обіді сьме навщївили нашу велику родину, вінчовали собі щастя, здравя і боже пожегнаня і здравили ся „ХРИСТОС РАЖДАЕТ СЯ“ – одповідали „СЛАВИТЕ ЕГО“.

▲ Моя родна хыжка в Андрійовій, вліво оригінал, вправо намальовав незнамый брненський маляр з ньой образ.

так было каждый рік. А жебы ей бабы по селі не огваряли, все перед Ріством стїны побілила, землю вымастила глинов змішанов з вівсянов половов, коло шпаргета при землі поробила червены смушкы, на свята образы увила з крепового папіря вшеліякы ружічкы. Люде міджі собов повідали, же „Крестина Пурдешова“ (моя мама) мать у хыжі все порядок. Найвекшый рух в хыжі був перед Велійов - Святым вечером. Наша хыжа была деревяна іщі зо зач. 20. ст. У тій хыжі в 30-40-тых роках мин. ст. перебувало даколи аж 11 людей – 5 дорослых і нас 6 дітей (4 дівчата і 2 хлопці, міджі нима і автор статі). Приправны роботы были розділены про каждого. Жены і дівчата варили, пекли колачі, парадилы яличку – векшынов з орїхів запакованых до златка, маленькы ружічкы і пантличкы і інше подля властной фантазіі, бо пінязі на купованы не было. Мы хлопці з дідом сьме різали зо соломы січку, сіно, жебы было про худобу через свята. Были сьме і в лісі вырїзати яличку, котру я нашов іщі в осени при па-

зачати. Вшыткы сьме покліякали і дідо, як голова родины, зачав ся молити наголос Отче наш... Мы ся з дідом молили лем потихы при пахнучім ладані і свіцці. Настала красна святочна погода, так нам было легко на сердці, же на тото доднесь не можу забыти. Вечеря зачінала приговором діда. Споминав вшыткых з родины, котры уж міджі нами не суть і одышли на вічний одпочінок і тых, котры суть за границями (мойого отця в Канаді) і подяковав ся нам вшыткым за добру роботу. Кінчів припитком на далшы успіхы нашой родины. За столом не было місця про вшыткых. Мы, діти з дідом і дакотры молодшы дівкы, сідли за столом а остатні коло стола стояли. На зачатку бабка дівчатам медом помазала чело, жебы были солодкы як мед і жебы їх парібци любили. Потім зачала вечеря часком з медом, за тым далшы їдла з єдной великой міскы. Были то: капуста з фасольов і горохом, грибова мачанка, татарчаны перогы з грушками омащены маргаріном, бандуркы з грущанов юхов осолодженов

хы, дагде ябка або колачік. Другы колядниці зачінали з нижнього кінця а вшыткы сьме ся зышли при церькви перед нашов хыжов, де ведно під окнами нашой хыжы ся „зашьпівало“ Коли ясна звїзда з неба выходила. Церьков вечір была переповнена людьми. Хлопці і дівчата стояли при іконостасі, лем сьме мусили охабити малу дражку, жебы священник міг прейти з кадиллом. Люде ожыли, кідь священник зачав співати „З нами Бог...“. За ним ся придали вшыткы у церькви і при тім співі нам было барз легко на сердці, но найрадоствніше нам было при співі „Рождество Твое, Хрісте Боже наш...“. По скінчіню Вечірні дома зачала приправа на спаня. Нам дітям мама на солому розложила білы домашні плахты, поуложила нас спати і поприкрывала домашніма покрівцями. У хыжі не было холодно, бо великий шпаргет з пекарньов утримав тепло аж до рана. Мы ся радовали, же спиме на солومی, сьме не могли заспати. Шептали сьме собі як добрі спати на солومی і зажыткы з колядованя. Даколи мусив дідо

Инж. Іван Фріцькый, Кошыці

Patria

Slovenský rozhlas 5

Русинський програм Януар 2009

2.1.2009 – п'ятниця

- 8.00 - 8.30 Літ. релачія. М. Закутяньска:
Гавай, репр.
8.30 - 9.00 Гітпарада русинських співанок,
репр.
9.00 - 9.30 Радіоновини
9.30 - 10.00 Музика народности

6.1.2009 – вівторок

- 9.00 - 10.00 Радіомагазин

7.1.2009 – середа

- 8.00 - 10.00 Святочна літургія ПЦ Гуменне

8.1.2009 – четвер

- 9.00 - 9.30 Радіоновини
9.30 - 10.00 Музика народности

10.1.2009 – субота

- 15.00 - 17.00 Музичны поздравы
17.00 - 18.30 Радіо молодых. Приповідка
Е. Костовой: Медвідь в гарарні
18.30 - 19.00 Подобы жывота: А. Цап

11.1.2009 – неділя

- 15.00 - 17.00 Музичны поздравы
17.00 - 18.00 Радіомагазин

- 18.00 - 18.45 Село грать, співать і думу
думать
18.45 - 20.00 Літургія ГКЦ

12.1.2009 – понеділок

- 9.00 - 9.30 Радіоновини
9.30 - 10.00 Музика народности

14.1.2009 – середа

- 9.00 - 9.30 Радіоновини
9.30 - 10.00 Музика народности

16.1.2009 – п'ятниця

- 8.00 - 8.30 Подобы жывота: А. Цап, репр.
8.30 - 9.00 З розгласовой фонотеки
9.00 - 9.30 Радіоновини
9.30 - 10.00 Музика народности

20.1.2009 – вівторок

- 8.00 - 9.00 Радіомагазин
9.00 - 9.30 Радіоновини
9.30 - 10.00 Музика народности

22.1.2009 – четвер

- 9.00 - 9.30 Радіоновини
9.30 - 10.00 Музика народности

24.1.2009 – субота

- 15.00 - 17.00 Музичны поздравы
17.00 - 18.30 Радіо молодых. Приповідка
Братів Гривовців:
Вшытко добре кончіть добрі
18.30 - 19.00 Літ. релачія. О. Кудзей:
Мудрость жывота

25.1.2009 – неділя

- 15.00 - 17.00 Музичны поздравы
17.00 - 18.00 Радіомагазин

- 18.00 - 18.30 Гітпарада русинських співанок
18.30 - 19.15 Бісїда кумів
19.15 - 20.00 Село грать, співать і думу
думать, репр.

26.1.2009 – понеділок

- 9.00 - 9.30 Радіоновини
9.30 - 10.00 Музика народности

28.1.2009 – середа

- 9.00 - 9.30 Радіоновини
9.30 - 10.00 Музика народности

30.1.2009 – п'ятниця

- 8.00 - 8.30 Літ. релачія. О. Кудзей:
Мудрость жывота, репр.
8.30 - 9.00 Гітпарада русинських співанок,
репр.
9.00 - 9.30 Радіоновини
9.30 - 10.00 Музика народности.

Народностно-етнічне высыланя може те чути
денно од 8.00 до 10.00 години. В суботу і в неділю
од 15.00 до 19.00, в неділю до 20.00 години.

Радіо Патрія слухайте на середніх волнах по
цілім Словеньску, або на інтернеті <http://www.rozhlas.sk/interportal/2007/>, по цілім світі.

Од 14. 1. 2008 собі може те Радіо Патрія нала-
дити на середніх волнах: – Нітра 1098 kHz

Телефоны: русинська редакція, Кошыці:
055 7287426, факс: 055 6226139, продукція:
055 6822945

Театер Александра Духновича в януарі 2009

28. януара 2009 на Великій сцені ТАД
Евген Йонеско: **НОСОРОЖЕЦЬ**
Режія: Растіслав Балек

Евген Йонеско (1902-1994) – єден з най-
славнішых французских драматіків 20-го
ст., майстер іронії, необычайной інтуїції і
парадоксной представитости в трагікоміч-

ній драмі Носорожець розвивать фасціну-
ючу пригуду о незмыселности і нелогічно-
сти людського єствованя, позначеного епі-
деміюв конформізму, кламных предств і
стадовитости. Носорожець є апокаліптічна
драма о поступній зміні людей на носорож-
ців, котра переростать через дискредітації
кламливости языка і глубокого понурія аж
на дно людської души, до глубшой мета-
форы варуючої перед небезпеков будья-
кой тоталіты і масового одлюдщованя чо-
ловіка.

▲ Герці ТАД зліва: Л. Міндош, В. Русняк, Л. Лукачікова, О. Ткач і С. Гудак в грї Носорожець.

ЯН КРИЛ і „Б. Б. БЕНД“

Організатор концерту: Русинська оброда на
Словеньску, Warhol Partners Gallery- Member
The Andy Warhol Society, Музей Енді Варголы
а Menta MÉDIA.

(МРДЖІЛАБІРЦІ, 06.12.2008)

▲ Ян Крил, Михал Бицько і Дюсо Гайдош з „Б. Б. Бенд“ перед концертом. Фото М. Сірка

▲ Завершална сцена концерту (председа РОС
В. Противняк і Я. Крил). Фото М. Сірка

СТРІЧА „СуперСтар„- ых ПІДДУКЛЯНЦІВ

Быв четверь 25.сентября 2008 а у Пряшові в тот день ся мать одбыти мало про- пагована, якась така, напів тиха акція, за котров не стоїть нияка організація, ниякий спонзор, нияке міністерство, ани ниякий богатый уйко із Америки. І кедь бы ся зы- шов... Но скромность організаторів-ентузіастів іші не доволує іти із тым на бубен...

На зачатку був лем еден запалений одважливець, котрому у його голові уж давно не давала покой една думка: зорганізувати стрічу Супер Стар-ых – членів колишнього ПУЛС-у - ПУНА т. є Піддуклянського українського народного ансамблю. А кому тота думка не давала так довго спати? Довгорічному членові ансамблю – наперед танечникові а потім співакові **Мілошови Благутови**. А жебы не був сам, закликав собі на поміч бывшу солістку хору **Аню Басалову**.

Зо зачатку ся дакус побойова- ли, ці ся тота акція выдарить, но і так ся до того пустили. Исто, же ся і радили, але лем із своїма быв- шыма колеґами.

Было треба позганяти просторы, де акцію зробити, позганяти адресы бывших членів, розпо- слати позванкы а чекати, кілько

была, жебы то было што найліп- ше і што найтунше. „Пульсаці“ ся поступні голосили, а як уж было вецей як тридцять, то і організа- торам было веселше.

І так настав день „Д“. Перед десятою годиниою ся перед новым Театром Йонаша Заборского за- чали сходжати першы знамы тварі бывших членів славного ан- самблю пісні і танцю. Звитаням у фоаєрі театру не было кінця-края, главні із тыма, што не жыють у Пряшові. А пришло їх немало. Понад шістьдесять умільців із різ- ных кутив нелем выходного Сло- венська, але із інших областей, докінця пришли аж з Моравы. А тым, што ся давно не виділи, вы- пала і слызочка од радости.

По звитаню вшыткы перешли на малу сцену театру, де ім „но- вый“ ПУЛС приготував годиновый програм із свойого теперішнього

сцені ТІЗ бывших Піддуклян- ців привитав директор ПУЛС-у **Владимір Марушін** (тыж быв- шый член ансамблю). Спомянув колишні успіхы Піддуклянців, теперішню реорганізацію ансамб-

▲ Памятна фотка зо стрічі старых Піддуклянців.

лю і його заміры до будучности. „Перед вашим приходом до той салы ем своїм теперішнім членам повів – нігда не будете такы як были они, але можете а мусите быти ліпшы як сьте теперь“ – по- вів В. Марушін. Потім ся зачав скоро годиновый програм PULS- u – Poddukelského umeleckého ľudového súboju, котрый своїм програмом вшыткым припомянув атмосферу їх работы, їх моло- дость у тій прекрасній но нелегкій професії. А наконець програму собі „новы“ і „стары“ Піддуклянці сполочні заспівали співанку - *Ей, заспівайме собі, ний буде весе- ло...*“ а гу ним ся придали і вшыт- кы притомны в салі. Наслідовало подякованя од організаторів – Ані Басаловой і Мілоша Благута з по- желаньом вельо успіхів у далшій їх заслужній роботі.

Стріча продовжовала стягова- ньом до недалекой Словенської

рештаврації, де у прекрасных просторах „Манажер клубу“ была приготуована ей далша часть - сполочне посиджїня. По привита- ню бывших Піддуклянців настала „минута тиха“, як спомянута на тых членів, котрых уж не є меджі нами. По приговорах бывших ше- фів **Владимира Марушіна, Андрія Гната, Владимира Любимова** і хормайстра **Павла Василя** наслі- довали столовы дебаты і споми- наня многих членів на їх пригоды в ансамблі.

А хто із бывших членів был на стрічі найстаршый? Член хору, соліста **Петро Лопатка**, уж 81- річний, котрый пришов із своей женов **Ангелов** з Гуменого.

Член тодышнього оркестру **Тоню Жіжка** на стрічу приготував выставку старших фотографій, продукцію діапозитів і короткых фільмів, главні із заграничных заяздів. Так ся мно- гым обновили красны зажытки на їх путованя по світі.

Посиджїня із співом, музыков і весельма пригодами ся несло до нескорых вечірних годин. Быв то красный день. Вшыткы притомны собі похвальовали організацію той стрічі з надійов, же о даякий час ся штось подобне зорганізує знова. А гесло наконець?

До далшой стрічі бывших а може уж і теперішніх Підду- клянців!

-аг-

Фото Т. Жіжка і А. Гнат.

▲ Стары і молоды Піддуклянці собі заспівали - *Ей, заспівайме собі, ний буде весело.*

ся їх пригослосить. Ту требало раховати із едным малым „пре- квапком“, же каждый собі вшыт- ко - страву, обчерствїня і остатні выдавкы заплатити сам. А снага

репертоару А чом „новый“? Та зато, же ПУЛС ся одділив од Те- тару Александра Духновича а є як самостатный субект Пряшівского самосправного краю. На малій

Гачкований Віфлеєм у Меджілабірцях

Місто Меджілабірце фурт ак- тивно русиньскому жытельству представлять штось нового або нетрадиционного. Теперь у рожде- ственній атмосфері МО РОС в Меджілабірцях приготувила мно- гы акції, як Віфлеємскый вечер або премеру Віфлеємской припо- відкы подля перекладу знамого Ч. Дікенса. Мімо спомянутых, ся

місто пышыть і **Гачкованым Ві- флєсом**. Авторков такой „ра- ріты“ на Словенську є **Надежда Жупова**, членка МО РОС у Ме- джілабірцях. Майстровске діло ручні гачковала із великого мно- жства білых ниточок. Славностне одкрыта гачкованого Віфлеєму ся одбыло 28. новембра 2008 в цен-

▲ Біленький гачкований Віфлеєм Н. Жуповой з Меджілаборець.

трі міста. Мож го видіти у выкладі обходу, де буде выставлений до 13. януаря 2009. О далшій судьбі Віфлеєму ся уж теперь бісїдує, бо о такой цінный унікат про- явила інтерес і діректорка Музея русиньской культуры у Пряшові ПгДр. Олга Глосікова, ДрСц. Исто собі ручна работа Н. Жуповой в подобі Віфлеєму заслужыть таке достойне місце!

С. Л., фото В. П.

Засідання ВВ РОС у Пряшові за участі Проф. Др. П. Р. Маґочія

17. грудня 2008 ся у просторах РОС на Левочській ул. ч. 9 у Пряшові, одбыло друге грудневе засідання ВВ РОС. Богатый і интересный програм засідання, зміцнила і участь председы Світового конгресу Русинів (дале СКР), академіка, професора Торонтської універзиты в Канаді **П. Р. Маґочія**, котрый прияв позваня председы РОС **В. Противняка**. Членове ВВ РОС уж давно чули потребу зыйти ся з председом СКР, бо подля многих інформацій уж вельо раз навщивив Словенско, но нигда ся не подарило стрітити із представителями найміцнішою організаціі, яков є РОС. Мімо членів ВВ РОС были на засідані **В. Юрчова**, председкыня ДР РОС, **Т. Латтова**, членка ДР РОС, **Др. І. Бандуріч**, член Рады Влады про народности і етнічны групы і **Інг. П. Дупканіч**, член Порадного збору РОС. На зачатку председа РОС **В. Противняк** оцінив діятельство РОС за рік 2008. Інформовав членів о правах Х. Світового конгресу Русинів, який ся одбуде **4. і 5. юна 2009 у Руськім Керестурі** (Сербія) а **6. і 7. юна 2009 у Петровцях** (Хорватско). Членове выбору обговорили і Комплетный план акцій і кроків РОС в роках 2009-2011 перед зрахованом жытельства на Словенську. Тот план був потім схвалений і переданий председови СКР **П. Р. Маґочію**. Він позітивно оцінив пропозиціі РОС у Комплетнім плані і звыразнив, же РОС є перша організація, котра мать спрацованый план такого характеру. Наслідовала діскузія, де притомны высловили свої пропозиціі, болячі вопросы і обговорили много інших интересных і актуальных тем. **Під-председа РОС Інг. М. Крайковіч** звыразнив велику асіміляцію Русинів у Грекокатолицькій церквы і пожадав п. Маґочія, ці бы із своей позиціі не міг вести діялоґ прямо з представителями Рима на змірня поступу асіміляціі через Грекокатолицьку церкву на Словенську. **Др. І. Бандуріч** показав на велику українізацію на Словенську з боку Української влады, звыразнив, же глибоке коріня українізаціі ся зась наvertsають. Повів, же не є правда, же шыріня русинства через РОС нарушує стабільту українства на Словенську. Пропоновав, жебы вшыткы русиньскы організаціі підпоровали ініціативу РОС. Найвеще одкрыто бісидовав о болячих проблемах **Інг. П. Дупканіч**, повів, же не є причина, жебы ся САРО і РОС участвова черяли кажды два roky на

засіданнях СКР в кількості 6 : 4 а наслідні наopak. Звыразнив, же САРО выникла як противага РОС, не мать такую організачну штурутуру і здалека ся не може порівнавати із міцностью і кількостью РОС, як і з ей активностью по наших регіонах. З ініціативы РОС був із організаціов САРО підписаный договор, де ся пише о отношениях обох організаціов ку СКР і СРР. Меджі іншым є там вопрос сполочной делеґаціі при рокованях СРР. Конштатовав, же фурт із боку тайомника СРР **Мр. А. Зозуляка** ся вытварять штось інше, напр.: было сфалшоване і узнесія із 9. СКР (ІІ. 9. СКР схвалює: в боді 5), котре на конгресі не было схвалене, зато, же пропозиціійній комісії на СКР нич такого не было предложене ани схвалене, то знам як председа пропозиціійной комісії на СКР. Повів, же очекуєме, жебы председа і выбор САРО зістали на пози-

▲ На засідані ВВ РОС зліва: підпредседа Інг. М. Крайковіч, председа **В. Противняк**, председа СРР Проф. **П. Р. Маґочі**, **Мр. М. Кереканіч** і **Ш. Зима** членове ВВ РОС.

ціях підписаного договору із дня 8. 2. 2007. Надіяв ся, же не є потрібне ситуацію далє умело компліковати а тым мініти СТАТУС КВО, схвалене на 9. СКР. Тьж ся высловив, же змінены правила русиньского языка із року 2004 в авторстві п. Ябура і п. Плішковой не суть приятельны. Преважні з причины, же язык ся мать злегшувати а не іщі веце компліковати. Є то норма про інтелектуальну сферу а новы правила не нашли позітивный оглас меджі русиньскым жытельством. О тій проблематіці п. Дупканіч говорив і у Справі ДР РОС на 10. Сеймі РОС. Тьж пожадав п. Маґочія, жебы пропованав на Інштуті русиньского языка і культуры (ІРЯК) при ПУ, абы був із його боку змінений приступ ку РОС. Спмянув, же в грудні 2006, была зволана Языкова конференціія, де была вытворена одборна языкова комісія, котра бы мала функцію порадного орґану при ПУ. Но до днешнього дня не была скликана. З того выпливать, же ІРЯК ігнорує пропозиціі русиньскых лаіків і одборників. **Т. Латтова**, конштатовала, же РОС мать такую силу на Словенську, же ей нале-

жыть у СКР не 6 делеґатів, але 10. **М. Кереканіч**, підкреслив, же СРР своїм приступом ку РОС неґує цілу роботу РОС. Высловив ся, же організація за послідні 3 roky выразні зробила великий кус работы як напр. выдобила Музей русиньской культуры, захранила ПУЛС ітд. Зато не є ту причины підціньовати РОС. **П. Р. Маґочі** на даны темы реаґовав: „**Управлеными правилами русиньского языка із року 2004 єм був тьж преквапленный і рекомєдовав єм, абы была вытворена языкова комісія на посуджія выданных привил. Што ся тькаты церквы, так вшыткы добрі знаме, же яка є ту цілкова політика напомагаюча асіміляціі Русинів на Словенську. На пропоновану проблематіку уж было іднаня прямо у Ватікані, де нас одказали зась лем на кардінала Томка. Є то круг, з котрого не мож выйти. Но мій вопрос**

є: Думате, же є аж такый важный вопрос церквы? Мы можеме досягнути холем СТАТУС неутрального. І кедь статус є неґативный выслов, но у тім є то реаліта і мы мусиме быти неутралны. Зато, же мы Русины не сьме в силі змінити політику церквы. Із поглядом, жебы была лем РОС членом СКР (в ей складі члены САРО) не єм согласный, зато, же єм того погляду як і іншы членове СРР, же РОС ся мать черяти із САРО. На тото єм ся просив і окремо каждого члена СРР на засіданю у Будапешті, котре ся одбыло 13. грудня 2008. Вшыткы ся высловили, же суть согласны із Узнесієм СРР. З того выпливать, же СКР потверджує рядне членство САРО і РОС як єдного сполочного члена.“ **П. Р. Маґочі** ся опросив на пропозицію на тот вопрос председы **В. Противняка**, який одповів і пропоновав дотримувати Узнесія 9. СКР, а не отворяти знова схвалений опрос. Далє пан **Маґочі** пропоновав, жебы представителі САРО были участны засідань ВВ РОС і наopak, абы была ліпша

інформованость меджі організаціями. На його пропозицію реаґовав **Інг. П. Дупканіч**, який повів, же представителі організаціов были позваны на 10. Сейм РОС, но ниhto із них не був притомный. По обговорію далшых опросів ся председа РОС **В. Противняк** подяковав председови СКР **П. Р. Маґочію** за участь на засідані і в мені притомных членів пожелава доброго здравя і успішний Новый рік 2009.

В завершалній части председа РОС інформовав членів о засіданю Світовой рады Русинів, котре ся одбыло 13.12.2008 в Будапешті. Мімо іншого, на засіданю був обговорений і вопрос ку сучастній ситуаціі на Підкарпаті (позн. ред.: інформовали сьме о тім і в ІР). СРР прияла Узнесія, де ся пише, же Соім Підкарпатьскых Русинів (СРР) на Україні, котрого председом є **Др. Д. Сидор** перешов в політичну платформу, зато з даным поступом на Підкарпаті не є СРР согласна і Соім так не може надалє быти членом СКР. Намісто СРР за Україну на далшій СКР буде прыята за члена СКР нова організація. На споминанім засідані був і член СРР за Україну п. **Др. М. Алмаші**, котрому председа СРР вытыкав, же перешов на політику Соіму Підкарпатьскых Русинів (СРР) на Україні, котрого председом є **Др. Д. Сидор**. Преважно зато, же абсолютно не комуніковав із членами СРР при своїх активностях і постапах у СРР на Україні. **Пан Алмаші** пропоновав, жебы была зволана конференція ку русинству на Україні, но на його пропозицію председа СРР п. **Маґочі** одповів, же не є потребне такы конференціі зволавати і пересвідчовати людей о русинстві на Україні. На опрос члена СРР **В. Противняка**, же як поможе СРР Русинам на Україні, председа СРР одповів: „Не треба когось пересвідчовати, бо каждый знать, же на Україні суть і жыють Русины а треба зробити вшытко і доказати то при зрахованю людей.“ На засіданю ся говорило і о телевізній релациі за **Округлым столом**, котра была 28.11.2008 у Києві. Темов было Русинство на Україні, на котрій одзвучало много неґативных слов на адресу Русинів на Україні. Напр. же Русины суть лем голузков України. Но двоими участници Округлого стола одкрыто повили, же Русины на Україні суть узнаваны, хоць то не є потверджено штатом. Розмаїтость высше надрукованых поглядів доказує, же проблематіков Русинів ці на Словенську або на Україні треба ся іщі веце заподівати.

Текст і фото Сінвія Лисінова

Нове оцініня Благословеного Владыку Павла Петра Гойдича, ЧСВВ

В історичній будові Народной рады СР з нагоды Дня людських прав уділили 10. децембра 2008 Народну і Меджнародну Ціну Яна Лангоша. Лавреатами за 2008-ый рік і оціненыма были – 0 цінов – бывший мадярський президент Арпад Гынц а Народнов цінов – великий чоловік грекокатолицької церкви, РУСИН, Блаженный єпископ Павло Петро Гойдич, ЧСВВ (ін меморіам), яка была уділена за терпезливість обом особностям в бою проти злобі і неслободі. Народна ціна Яна Лангоша ся уділює визначним особностям сполочности, які превказали обчанську одвагу при заставаню людських прав і демократичных цінностей в сполочности і своїм діяльством одкрыли основну історичну правду. За Словенську републїку тото оцініня было дане праві єпископови Павло Гойдичови, котрого тяжка животна судьба і нелегка животна путь за терпезливість в бою проти злу і неслободі мала змысел. Народну ціну ін меморіам, яка была т. р. уділена першыраз, в мені єпископа Гойдича пере-

взяв брatisлавський єпарха Петро Руснак. Із славностным приговором при тій визначній

нагоді выступив протосінкел Пряшівської архієпархії ТгДр. Марцел Мойзеш, ПгД. З коротким приговором выступив і брatisлавський єпарха Владыка Петро Руснак, який подяковав в мені Грекокатолицької церкви за тото далше оцініня єпископови Гойдичови, котре свідчить о його великім сердці, його любви ку вшыткым людяма і о його помочі в кожій добі і за ціну смерти.

Томаш Михал Бабяк

MINISTERSTVO KULTÚRY SR UPOZORNŮJE NA ZMENY V GRANTOCH NA ROK 2009

Metodický pokyn č. MK-4146/2008-10/16603 z 11. decembra 2008 pre žiadateľov o poskytnutie dotácie z grantového systému Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v roku 2009 program KULTÚRA NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN 2009.

Číselné označenie a názov programu: 6. Kultúra národnostných menšín. Minimálna výška spolufinancovania projektu, na ktorý je dotácia požadovaná, je podľa § 2 ods. 3 výnosu najmenej vo výške 5 % z celkového rozpočtu projektu. Rozpočet sa uvádza už len v EURÁCH. **Termín predkladania žiadostí na rok 2009: 16. január 2009**

Adresa na predkladanie žiadostí: **Ministerstvo kultúry SR sekcia ekonomiky, Námestie SNP 33, 813 31 Bratislava** (obálku výrazne označte číslom a názvom podprogramu). Žiadosť predkladá žiadateľ na každý projekt osobitne v počte 2 exemplárov (1 originál + 1 kópia) vrátane všetkých požadovaných príloh s označením čísla a názvu podprogramu. Žiadateľ vykoná pred podaním žiadosti jej elektronickú registráciu na adrese <http://registerkultury.gov.sk/granty2009>. Na tejto adrese je aj podrobný popis nových metodických pokynov. Pri podávaní viacerých žiadostí od jedného žiadateľa v rámci grantového systému na rok 2009 je potrebné potvrdenia priložiť nasledovne: **1x originál resp. overenú kópiu potvrdení, ktoré nebudú staršie ako tri mesiace. Ak však časový úsek medzi zaslaním prvej žiadosti o dotáciu s originálmi resp. overenými kópiami potvrdení a ďalšou žiadosťou o dotáciu bude dlhší ako tri mesiace, je potrebné pri podávaní ďalšej žiadosti opätovne priložiť aktuálne originály resp. overené kópie potvrdení.** **Zrušujúce ustanovenia:** Zrušuje sa metodický pokyn č. MK-3369/2008-10/13034 zo dňa 18. septembra 2008 pre žiadateľov o poskytnutie dotácie z grantového systému Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v roku 2009 program KULTÚRA NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN 2009. **Účinnosť:** Nový metodický pokyn nadobúda účinnosť **1. januára 2009.**

Marek Maďarič, minister kultúry

Kontakt na tajomníkov programu:

telefón: 02/20 48 24 43, fax: 02/20 48 24 74, e-mailová adresa: judita.trnovcova@culture.gov.sk, lydia.sramkova@culture.gov.sk
Pozn. redakcie:

publikujeme skrátenú verziu zmeny metodických pokynov. S kompletným znením sa môžete oboznámiť na vyššie uvedenej internetovej adrese.

Одышла леґенда...

... одышла леґенда з поля нашої культуры, із загородкы нашого театру. Не так давно, іші є то свіже.

26. новембра т. р. сьме ся на все розлучили із довгорічным

ентузіастом, нестомленим пропаґатором і організатором представлїнь бывшего УНТ, пізніше Театру Александра Духновича, але і выступів Піддуклянського українського народного ансамблю **Яном Грицаком**.

25 років ходив наш Янчо – як сьме го называли – „од села до села, од міста до міста“ нелем у нашім реґіоні, але по цілій Чеськословенській републїці, жебы наша культура ся доставала і до найменшых, але і до тых найвекшых сел і міст. А чом то він із таков ласков робив? Зато, же любив уміня, любив культуру а главні тоту нашу – русиньську. Де ся лем зявив, каждый уж знав, же піде о театр. Його серце і душа были повны ласкы ґу вшыткому свойому, ґу вшыткому нашому. Його скромність і оптимізмус были про многих з

нас прикладом. А його щірый гумор давав многым енерґію переконавати проблемы, котрых при організації ходу театру было немало.

Не знаме коли і чом ся у нього зродив потяг до культуры як такой а главні до співу, танцю і театру. Може і зато, же старшый брат Василь красні співав і танцював, та був му прикладом. А може і зато, же виростав коло радванського культурного дому а кедь наш театр пришов до Радвані, то артисты ся облікали у Грицаковых – у *Пайташкы*, бо у культурнім домі была лем єдна маленька шатня.

По скінчїню школы го крокы завели до ДЙЗ в Пряшові, де зробив успішні конкурз до балету. Робота у театрі му давала шырокий розгляд в области культуры, заязды по цілій републїці

обогачовали його інтеліґенчный потенціал. Но потяг ґу „своім“ не давав Янчови покою. І так 1.1.1968 приходить до УНТ, де цілых 25 років – до марца 1993 робить на тім найвещей потребнім місці – на організачно-пропаґачнім одділіню. Не была то легка робота, але ласка ґу театру, культурі перевершовала вшыткы остатні проблемы.

Нечекана хворота была дакус міцніша і привела го до інвалідного доходу а пізніше го приковала ґу постелі на довгый час. А так 22. новембра т. р. перестало бити Янчово добре серце. А мы на нього будеме уж лем споминати як на *леґенду* нашого театру, **нашої русиньской культуры.**

**ВІЧНАЯ ТОБИ ПАМЯТЬ,
ЯНЕ НАШ!**

Зробила так і наша пряхівска МО РОС, котра своіх членів, актывістів і сімпатызантв скликала 17. децембра 2008 на Віфлеемскы вечір до просторів цукрані Вікторія (бывша Верховина). Там, при рождественна накрытых столах і запаленых свічках як на Святы вечір, нас вшыткых привитали молоды членове Выбору МО РОС **Бц. Сільвія Лисінова і Мгр. Петро Крайняк**. Витали і цінных гостів – прядседу РОС **В. Противняка**, дйректорку Музея русиньской культуры **ПгДр. О. Глосікову, ДрСц.**, посланкыню Мйстського заступительства в і членку Выбору МО РОС в Пряхові **Інг. С. Бошелову**, прядседу пряхівской МО РОС **Ф. Віца**, шефредакторку Інфо Русина **А. Кузмякову** і іншых. Спмяннуты молоды русиньскы актывісты ся взаємно доповняли модераторскым словом краснаго передрождественнаго вечера, на котрым з їх уст зазвучали інтересны інфармаціі. П. Крайняк говорив о історії, взыку і вызнамі свят Рождества Хрыстовога а С. Лисінова, окрем вінчованя, проговорила до душы вшыткым Русинам, жебы не забывали на свое русиньске коріня і при ближачім ся зрахованью людей (2011 р.).

З памятной розгласовой награвкы собі участницы акції выслушали щыры і цінны слова **Блаженнаго єпіскопа П. П. Гойдича** з 1936 р., котры адресовавав в тым часі аме-

Пряхівскы Русины на Віфлеемскім вечері

Єдно з великога множества культурных акцій, котры Русиньска оброда на Словеньску (РОС) організує, суть і Віфлеемскы вечеры. Звыкы Русинів на Рождество Ісуса Хрыста доказують, же богаты русиньскы традиції і фолклор суть тісно повязаны з хрыстіяньскыма прядзнікама. Уж перед 16-тьома рокама кедь свідницькы Русины зорганізовали першы Віфлеемскы вечір, сьме ся на властны очі пересвідчили, яке маме величезне богатство репертоару з рождественных свят – рождественных гер про дітей і дорослых, колядок, вінчовань... Днесь уж може ані ніт такой організації РОС, котра бы у тым передрождественнім часі не організовала в своїм селі ці місті Віфлеемскы вечір.

▲ Погляд на святочне отворіня Віфлеемского вечера в Пряхові.

рицькым Русинам. Потім дістали слово колядници – молоды богословці з Православной факулты ПУ і членове молодежной організації Сіндесмос. Они, на челі з **Теодозійов Латтовов**, в рамках аматерского театру **КВІТ** при РОС, приготували і выступили на Віфлеемскім вечері з автентичнов Рождественнов колядов (записанов жывым памятником **Андрійом Мікулашком** з Осадного), де не хыбовав традиційный **віфлемік**

і такы дійовы особы, як **Звїздарь, Федор, Стах, Губа, Дідо, ангелы і чорт**. Колектів православной молодежі із Рождественнов колядов нелем забавив участників акції і навів приємну рождественну атмосферу, але істо многих у мысли вернув до минулости і припомянув красны русиньскы традиції, котры даколи переживали у своїх родных селах. **Димітрій Крішко** із **Сергейом Петриком** заграли на устных гармоніках красны мелодії русиньских співа-нок але і ведно заспівали. А потім при слуханю колядкових награвок собі вшыткы посмаковали на файній капустніці, колачках і вині. А нелем тых. Окоштотували і з кечківской грибовой мачанкы з кухні **С. Бошеловой** і сташківских печеных перогів од **Г. Сливковой**, котрыма нукали вшыткых. Но тыж в прийемній передрождественній атмосфері меджі собов побісидовали о рождественных звыках у своїх селах, але і о актуалных проблемах в русиньскім регіоні, причім схосновали і притомность прядседу РОС **В. Противняка**.

▲ Колядници на Віфлеемскім вечері в Пряхові.

▲ На Віфлеемскім вечері в Пряхові могли його участницы скоштотувати і з печеных перогів **Г. Сливковой**.

Цілы Віфлеемскы вечір у Пряхові окрем краснаго зажытку, був і жріделком добраго поучіня. Ведь рождественны традиції, а в них прекрасны колядки, то є тыж еден зо знаків ідентичности народа. І зато РОС робить добрі, же у своих проектах не забывать на Рождественны свята і їх богаты звыкы.

Анна Кузмякова, фото авторкы

ОДБЕРАТЕЛЯМ І ДОПИСОВАТЕЛЯМ ІНФО РУСИНА

Дорогы прядплатителі і дописователі наших новинок. Скоро кінчіме тот рік і з радостьов, а може і з маленькым побоюваньом очекуєме Новый рік 2009, котрый до нашого жы-вота принесе многы новости. Мы вам вшыткым хочеме у тым старім році подяковати за дотеперішню добру сполупрацу і інтерес о наше сполочне діло на благо вшыткых Русинів. Віриме, же нам надале останете вірны в будучности і поможете нам розшырити нашы ряды о новых членів організації РОС і далшых прядплатителів і дописователів до наших новинок Інфо Русин.

У тым выданю новинок знова прикладеме шек про тых, котры іщі не заплатили прядплатне на будучій 2009 рік (200.- Ск до кінця т. р. або 6,64 Евра в новім році). Барз красні дякуєме тым, котры реаговали на нашу першу вызву а днесь уж мають прядплатеный Інфо Русин на 2009-ый рік.

Редакція

InfoРусин. Vydáva Rusínska obroda na Slovensku. Realizované s finančnou podporou MK SR – program Kultúra národnostných menšín 2008. **Poverená funkciou šэфредакторкы:** Anna Kuzmiaková, редакторка Silvia Lysinová. **Графичка ўправа:** Róbert Vico. **Адреса редакcie:** Rusínska obroda, InfoRusín, Levočská 9, 080 01, Prešov. Tel.: 051/772 28 89, 051/748 27 75, 051/748 27 76, e-mail: rusinska.obroda@kryha.sk, toto číslo nájdete і на www.rusyn.sk. **Прядплатне на рок:** 200,- Ск, до єуропських штатов: 350,- Ск, до мимоеуропських штатов 30 \$, číslo účtu: 2660718084/1100. **Выроба:** ADIN, s. r. o., Prešov. **Регістрацне число:** MK SR 3158/2004. Neobjednané rukopisy а fotografie неврацаіме. Публикуєме і názory, s ktorými nie vždy súhlasíme. Za obsah príspevku zodpovedá autor. Inzeráty, reklamy, sponzoring preberáme в редакції Info Rusín, Prešov (budova Daňového úradu). Toto číslo vyšlo в náklade 2000 kusov.

Rusínska obroda-Info Rusín
Levočská 9
080 01 Prešov 1
„PbZ“
4/2007/RPC PO

Platené в hotovosti
080 03 Prešov 3